Bilim İnsanının Amerika'da PhD'ye Başvuru Rehberi

The Hitchhiker's Guide to Graduate School Applications in the US

Onur Albayrak
ve
Tuna Toksöz
ve
Alp Sipahigil
ve

Editör Tolga Suna

Uğur Güney

İçindekiler

1	Öns	SÖZ	3
2 Başvuru Zamanı İçin Tavsiyeler			
	2.1	Kendine Göre Okul ve Hoca Aramak	5
	2.2	Sınavlar, Sınavların Alım İşleri	6
	2.3	Okulların Online Başvurularının Doldurması	8
	2.4	SOP Yazılması	9
	2.5	Başvuru Dosyalarını Hazırlamak, Göndemek	9
	2.6	Başvuru Masrafları	10
3	3 Kabul Sonrası		12
	3.1	Askerlik İşleri	12
	3.2	Pasaport İşleri	13
	3.3	Vize İşleri	14

Lisans

Bu çalışma Creative Commons Attribution-NonCommercial-Share-Alike 3.0 ile lisanslanmıstır. Bu çalışmayı kopyalamak, dağıtmak veya herhangi bir basılı veya elektronik ortamda göstermek, atıfta bulunulduğu sürece serbesttir. Bu çalışma ticari amaçla kullanılamaz. Yapılacak olan değişiklikler aynı lisans altında yapılmalıdır.

Lisansın tam metnini aşağıdaki linkten bulabilirsiniz

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode

1 Önsöz

Sevgili gençler,

Bu rehberi yazma düşüncem başvuru sürecinde çekilen dertler sonrasında oluştu. Umarım bu rehber hepinizin işine yarar ve güzel yerlere kabul alırsınız. Daha eklenecek birçok şey olabılır. Aklıma geldikçe ve/veya kabulünü almış, eleğini asmış gençler rehbere eklemeler yaparsa ne güzel olur. Metin düzenlemelerini yapan arkadaşım Tolga Suna'ya da teşekkür ediyorum. Hepinizi sevgi ve saygı ile selamlıyor, şimdiden başarılar ve iyi şanslar diliyorum.

OA Agustos, 2010

Sevgili gençler,

Bu rehberi yazma düşüncem vardı fakat Onur benden önce davranıp başlamış bile. Özellikle başvuru aşamasında, başvuru sonrasında okulun istedikleri belgeler ve Türkiye'den ayrılmadan yapılması gereken işler konusunda size yardımcı olacak bu kaynağı hazırlamak için kolları sıvadık. Bu doküman her ne kadar Amerika eksenli olsa da, içeriğin büyük bir kısmının Kanada, Avrupa, Avustralya, Uzak Doğu ve Mars'taki üniversiteler için de geçerli olduğunu düşünüyoruz. Bu yol çetin fakat bir o kadar da eğlenceli bir yol. Hepinize bol şanslar.

TT Agustos, 2010

Not: Çeşitli kısımlar, çeşitli kişiler tarafından yazıldığından birinci tekil konuşmalar sizleri şaşırtabilir.

Yazarlar ve okulları:

Onur Albayrak, Carnegie Mellon University - Physics

Tuna Toksöz, $Massachusetts\ Institute\ of\ Technology$ - $Aeronautics\ and\ Astronautics$

Alp Sipahigil, $Harvard\ University$ - Physics

Uğur Güney, City University of New York - Physics

2 Başvuru Zamanı İçin Tavsiyeler

2.1 Kendine Göre Okul ve Hoca Aramak

Okulları bulduktan sonra başvurunda bahsedeceğin ya da mail atacağın hocayı seçmek önemli bir iştir. Bu iki iş uzunca vaktinizi aldığı gibi başına oturup odaklanması da zordur. İyisi mi siz internette sörf eylerken bir yandan bu işlere bakıyor olun. Bu araştırmaların, Ekim-Kasım zamanı artık sonlanması lazım ki, tam başvurular esnasında yeni okullar ortaya çıkmasın. Başvuru işini ranking üzerinden okul seçip yapıyorsanız; "bugün 10-15 arasına bakacağım" gibi planlar yapılabilinir.

Okulları bulmak bence işin en önemli kısmı. Bu işin sonunda kesinlikle, üniversite web sitelerinin uzmanı oluyorsunuz. Onur'un dediği gibi boş vakit mi buldunuz, internette poker oynayacağınıza (lafımın kime olduğu açık), research gruplarının sitelerinde dolanın. Dolandıkça insanın kafasında "yahu bu adamın yaptığı şeyler iyiymiş" gibi fikirler yavaş yavaş oturuyor..

Diyelim A adlı arkadaşı (arkadaş dediğim hoca) sevdiniz. Son publish ettiği yayınlara bakın, beraber çalıştığı insanlara bakın. Standart bir yöntem şu olabilir: Elimizde süperstar bir fizikçi var (attım Randall, bizim köylü de ondan). Kasış bir okulda olduğu için kendisi çok meşgul. Bu yüzden ne yapıyoruz? Kadının en son parlamakta olan doktora öğrencisi ya da beraber çalıştığı kişi iyicene bir üniversitede canavar gibi yeni fikirler üretmektedir. Biz de hemen Randall'la ortak yayın yaptığından dolayı zınk diye yakalıyor, "aha ben bu okula da girerim" deyip o okulu araştırıyor, potansiyel hocayı gözümüze kestiriyor ve listemize o okulu ekliyoruz.

Boğaziçi'nin nerelerle nasıl bağları olduğunu anlamak da çok yararlı. Yakın olduğunuz hocalarla konuşun bu konuyu, onların tanıdıklarının olduğu yerlerde insan birkaç adım önde başlıyor. Birkaç adım demek çok adım demek.

Kaliforniya Sendromu'na yakalanmayın. Fizik'ten bildiğim kadarıyla University of California sisteminden kimseye kabul gelmedi. Bir tek esaslı oğlan Bugra Kaytanli'yi aldılar. İlla Kaliforniyacı iseniz o zaman USC, Caltech, Stanford gibi Kaliforniya'da olan özel okullara başvurun. Tabi çok isteyenler yine Santa Barbara için şansını deneyebilir.

Şehir faktörü: Burada Boston'u öveceğim biraz. Kısaca akademik bir cennet Boston, günün her saati her konuda bir konferans yapılıyor.

Enstitü faktörü: Bu da mühim bir konu. İlgilendiğiniz alanla ilgili bir enstitünün üniversite dahilinde bulunması ortamın ne kadar canlı olduğunu gösteriyor. Örneğin, Maryland'de JQI, UCSB'de Kavli, Berkeley'de Lawrence, Tufts'ta Cosmology... Enstitüleri bu okulların belirli alanlarda önder olmasını sağlıyor.

İşin devamı ile ilgili tavsiyelere geçmeden önce bu okul seçme kısmına bol bol değinmek lazım. Olaya sadece ranking olarak yanaşmak bence verimsiz. Kendimden birkaç örnek daha vereyim. Ben mesela Cornell ve Princeton fizik departmanlarına başvururken içimden "ya aslında ben bunların yaptığı işlere pek ısınmadım" diyordum. Ama bunu paylaşmaktan haliyle çekiniyordum, "ulen sen kim oluyorsun da ısınmıyorsun" derler diye. Bizim ilgi alanımızla departmanın eğilimlerinin uyuşması çok önemli. Onlar da benim için "bu oğlan fena değil ama bize gitme" dediklerini tahmin ediyorum. Bence iyi de ediyorlar çünkü bu karar sizin için de iyi oluyor falan falan.

Kısacası CTRL+D kombinasyonuna alışın, bookmarklarınız grup siteleri ile dolsun.

2.2 Sınavlar, Sınavların Alım İşleri

Temelde okulların çoğu 2 sınav istiyor. Biri İngilizce yeterliliğinizi ölçtüğünü sanan TOEFL, diğeri ise ne işe yaradığı hala bilim çevrelerince tartışılan GRE. Sınavlar için tarihleri almak, yok efendim gün seçimi, mekan seçimi derken bir kaç gün alabiliyor. İki sınavınız arasında 10 gün bırakmanız iyi olacaktır ki çok sıkışıp sizi strese sokmasın.

TOEFL 4 bölümden oluşuyor: Reading, Listening, Writing ve Speaking. Hangi bölüm kaç sorudan oluşuyor hatırlamıyorum, fakat aralarda bonus sorular çıkabiliyor. Yani Listening'den 30 soru çıkması gerekirken 45 soru çıkabilir. Bunların hangilerinin puanlanacağını sınav sırasında bilemiyoruz, fakat sınav çıkısında sizinle giren arkadaşlara sorarsanız kesişimi bulabilirsiniz. Reading klasik reading, sorular sırasında solda paragraf açık duruyor, yani parçayı önceden bir okuyayım notlar alayım yapmanıza gerek yok. Listening de normal listening. Bir şeyler dinliyorsunuz ve sonra sorulan sorulara cevap

veriyorsunuz. Burada not almak önemli. Speaking'de 6 tane speaking sorusu var. Bunların 2 tanesi havadan sudan şeyler, "hayatında gördüğün en güzel kızı tanımla", "en çok neden korkarsın" gibi bir şeyler. Kalanları "integrated" dediğimiz Listening ile birleştirip yapılacak sorular. Önemli olan yine not alabilmek. Speaking'te benim gördüğüm zaman doldurma için tekrar yapabilirsiniz. Her ne kadar 45 saniye kısa gibi görünse de bazen söyleyecek bir şey gelmiyor. Bu durumda, "mm" diyip daha önce söylediğiniz bir cümleyi "paraphrase" edip zaman kazanabilirsiniz. Fakat bu tekrarları çok yapmayın, kafa ütülemeyin. Writing ise iki tane, biri klasik writing, konu veriliyor ve bununla ilgili orta uzunlukta bir essay yazmanız isteniyor. Diğeri ise yine integrated. TOEFL için çalışılabilecek 3-4 kaynak var. Kaplan, Cambridge, Barron veya Longman. Yanlış hatırlamıyorsam Longman en kolayı. Daha sonra Kaplan, sonra Barron ve sonra da Cambridge.

GRE, General çok boş bir sınav. 3 bölümden oluşuyor: Quantitative, Verbal, Writing. Quantitative bizim lise seviyesinde (3/2+1/5)*x=7 ise "x'in yarısı kaçtır?" şeklinde sorular. ÖSS çabukluğunu kaybettiğinizi düşünüyorsanız 1-2 test çözün hem nasıl sorular olduğunu anlarsınız. En kıl tüy Q soruları grafikli olanlar, yok grafiği nerede kesiyor, orası 75 civarı mı yoksa 77.5 un biraz üstü gibi mi sorular. GRE Verbal inanılmaz ezber isteyen bir bölüm. 3600 tane kelimesi mi ne var, ezberle ezberle bitmez. O yüzden pek uğraşmayın. Writing önemli. 2 tane writing var. Birinde konu veriliyor siz yazıyorsunuz, diğerinde ise bir adamın söylediği önermenin ve arkasındaki "reasoning"in neden yanlış olduğunu yazdığınız bir essay. GRE general çalışmaya değecek bir şey değil, en azından temel bilimci olan gençlerimiz için, mühendislik isteyenlerin biraz daha iki olsa iyi olabilir belki.

Sınav sonuçları geldikten sonra "additional score report"ların gönderimi, bilgisayar başında geçen bir iki saat diyebilirim. Bazen daha da uzun sürebiliyor; kredi kartınız sorun çıkartıyorsa ve çok okula başvurduysanız. Hepsini seçmek, hepsini onaylamak derken bu gerçekten cins bir iş. Ama bunu elbette ki Kasım ayı civarında yapmanız lazım.

Burada dikkat edilmesi gereken bir husus, GRE General ve GRE Subject sınavlarına kayıt olurken tamamen aynı isim, soyad, doğum tarihi ve bilgilerinizi girmenizin gerekliliği. Yoksa GRE'nin sistemi aynı kişi olduğunuzu bir türlü anlamıyor ve Subject ve General'ı beraber gönder komutunu veremiyorsunuz. Bu da gönderi masraflarının ikiye katlanması demek.

GRE ve TOEFL sistemleri için şifrenizi bir yere not edin. Saçma gelebilir ama koydukları şifre politikaları yüzünden şifrenizi unutursanız "Forget Password" yaparken hesabınız sebepsiz yere kilitlenebilir. Daha sonra telefonla saatlerinizi geçirirsiniz açtırmak için.

GRE skor belgesi yollarken hem General hem Subject seçip gönderebiliyorsunuz. Ayrı ayrı sipariş vermeye gerek yok. Ayrıca birden fazla girdiğiniz sınavların bir tanesini yollamak gibi bir şey olmuyor. Ben iki tane subject sınavına girmiştim, skor belgelerinde her iki sınav ve genel sınav sonucu yazıyordu.

GRE'yi aramanız gerekirse Skype üzerinden ücretsiz hatlarını 888 ile başlayan, ya da paralı hattı arayabilirsiniz. Amerika aramaları için Skype kredisi çok ucuz oluyor.

2.3 Okulların Online Başvurularının Doldurması

Bu iş kesinlikle en cins işlerden biri, her okulun kendine has soruları olduğu için en uzun zaman alan işlerden birisi budur. Bu işe girişmeden önce okulları belirlerseniz daha güzel, daha hoş! Bir Word dosyası gibi bir şey yaratın ve genel bilgilerin hepsini buna yazın: Adresiniz, okulunuzun adı, referansların isim, adres ve mail bilgileri, sınav sonuçlarınız, sınav kodlarınız vs. Copy paste kullanarak bu işi çok hızlandırabilirsiniz. Bu işe istediğiniz an başlayabilirsiniz çünkü neredeyse tüm okullar doldurulan formları kaydedip sonradan kalınan yerden devam etme imkanı veriyor. Kullanıcı adı ve şifrelerinizi çok alakasız seçmeyin 10-15 okulla uğraşırken hepsine farklı isim kullanırsanız "of deli miyim ben" diyeceksiniz.. Google Chrome bazı okullarda sorun çıkarttığından tüm okulların başvurularını Firefox'ta, "şifreyi hatırla" seçeneğini seçerek yapmanız tavsiye edilir.

Bazı cins okullar "one shot" mantalitesinde, yani bir oturumda her şeyi doldurmanız gerekli. Bu tür okullar admission sayfalarında bunu söylüyorlar zaten. Bunları en sona bırakın. Ne de olsa tüm sonuçların gelmiş olması SOP (statement of purpose)'un yazılmış olması gerekli.

2.4 SOP Yazılması

Bu işe toplamda bir ay verebilirsiniz, çünkü ha yaptım, ha yapacağım derken zaman geçiyor. SOP'unuzda "küçüklüğümden beri çöpçü olmak istiyorum, alın beni"; şeklinde bir şey yazmayın, yemezler. Mümkün olduğu kadar akademik geçmişinizden bahsedin, laboratuvar çalışmaları, projeleriniz ve projelerinizin başvurduğunuz departmanla ilişkisinden bahsedin. Ayrıca temeli oluşturduktan sonra her başvurduğunuz okula göre değiştireceğiniz bir kısım da olacak. Onu sona bırakabilirsiniz. Bu okula özel kısmın gerçekten okula özel olmasına önem gösterin. MIT'yi sileyim, yerine Stanford yazayım derseniz elinizde kalabilir, zira okulu yazarken lab da yazarsınız fakat Stanford'da öyle bir lab yoktur falan filan. Şu projeler ilgimi çekti yazacaksanız da o projenin 5 yıl önce tamamlanmış olmadığından emin olun. SOP yazdığım süreçte ben versiyon numarası kullanmıştım, küçük değişiklikler oldu mu sop1.0'dan sop1.1'e geçiyordum. Büyük değişikliklerde sop1.1'den sop2.0'a geçiyordum ve tüm dosyaları da sakladım. Böylece geriye dönüşler daha kolay oluyor. Bölümünüzde daha once bu tip işlerle uğraşan biri varsa SOP'unuzu ona veya hocalarınıza da okutabilirsiniz. Onların öğretmen gözünden bakması faydalı olacaktır. Bazı yerlerde hoca ismi yazmanın faydalı olacağını okumuştum ama bilmiyorum, bu size kalmış. (Onur'un notu: Hoca ismi belirtmek iyi olacaktır diye düşünüyorum. Hem bölümü araştırdığınızı göstermek açısından, hem de bir hedefe kitlenmişlik imajı vermesi açısından önemli. Ancak yine de çok kesin laflar etmemek gerekiyor.) Ayrıca yaptığınız okul dışı etkinliklerden küçük bir paragraf içinde bahsedebilirsiniz. Örneğin, "efendim ben yelken yaptım ve takım ruhunu yakaladım; ki bu da araştırma grubun da çalışırken büyük bir avantajdır" şeklinde kendinizi pazarlayın.

2.5 Başvuru Dosyalarını Hazırlamak, Göndemek

Başvuru sürecinde en önemli noktalardan biri de dosyaların yedeklenmesi ve el altında bulunması. dropbox.com adresindeki online storage sistemini öneriyorum. Bilgisayarınıza bir program yüklüyorsunuz ve bir klasör seçiyorsunuz. Bu klasörün içindeki dosyalar online olarak yedekleniyor ve hem web üzerinden hem de başka bilgisayarlarda bu program yüklü ise kullanıcı adı ve şifrenizi girerek klasörün tüm içeriğine ulaşabilirsiniz. Hem yedekleme işlevi ile başvuru sürecinde bilgisayarınıza bir şey olursa içiniz rahat olur, hem de

her yerden erişebilirsiniz.

Diğer bir konu ise emailinizi en etkili şekilde kullanmak. Mesela TOEFL sonucunuz geldi, tarattınız ve bilgisayarınızda var. Hemen kendinize ya da bir başka emailinize konu başlığı "TOEFL SCORE REPORT PDF" olan bir mail atın. Bu sayede internet erişiminiz olan her yerde email hizmetinizin arama kısmını kullanarak kolayca sonuç pdf'nizi bulup bir yerlere upload edebilir ya da email ile iletebilirsiniz. Keyword kullanımı çok önemli. Mesela alakasız bir yerdeyim, bir okuldan "TOEFL gelmemiş gönderebilir misiniz?" dediler. Hemen aramamı yaptım bunu forwardladım iki saniyede: "Beyin bedava".

Başvuracağınız okullardaki hocalara mail atıp fikir sorma işini ise Kasım-Aralık aylarına doğru yapmanız daha iyi olacaktır. Çünkü adamlara mailinizde bahsedebileceğiniz sınav sonuçlarınız vs. gibi bilgiler de elinize geçmiş olur. Fakat şunu da unutmayın, muhtemelen 10 milyon Çinli de o hocaya mail atıyor olacaktır.

Ayrıca başvurularda transkript isteniyor. Eğer 5 taneden fazla için para yatırırsanız iki katı kadar veriliyor. 10 parası yatırıp 20 tane aldım ve onlarla başvuruları yaptım.

Başvuruların belgelerini yollama işlerine gelince, birkaç gün önceden gidip FEDEX ya da DHL'den adres formlarını alın evde doldurup mekana o şekilde gidin. Böylece yollama işlerini hızlandırabilirsiniz. FEDEX'in daha iyi çalıştığını ve daha ucuz olduğunu gördük, bize öyle denk gelmiş de olabilir. FEDEX'in merkezi güney girişindeki otobüs durağının orada bulunan HİSAR COPY. Bu arada belirtilmesinde fayda olan diğer bir nokta ne kadar çok gönderimi aynı anda yaparsanız toplam gönderim masrafınızın o kadar düşeceği. Toplu gönderimlerde indirim yapıyorlar.

2.6 Başvuru Masrafları

Okullara başvurmak ve sonrası oldukça masraflı bir iş.

Başvurduğunuz okul sayısından bağımsız masraflar:

TOEFL	185\$
GRE General	190\$
GRE Subject	160\$
Vize Randevu	20\$
Vize Başvuru	140\$
SEVIS	200\$

Başurduğunuz okul sayisi ile doğru orantılı masraflar:

Okul başvuru ücreti (Ortalama)	75\$
TOEFL Additional Score Report	17\$
GRE Additional Score Report	20\$
Transkript gönderme masrafı	19 Euro

Burada masrafları biraz olsun azaltmak için dikkat edilmesi gereken birkaç nokta var. Örneğin TOEFL ve GRE'ye başvururken veya sınavdan hemen sonra 4 okula skor gönderme işini ücretsiz yapabiliyorsunuz. Ayrıca GRE+Subject sonuçlarını beraber gönderebilirsiniz. 15 okula başvurduğunuzu varsayarsak (vize ücretleri hariç) yaklaşık ortalama 180+190+160+75*15+17*11+20*11+19*1.4*15=2461\$. Vize ile ilgili ücretleri de hesaba kattığımızda bu rakam 2821\$ gibi rakamlara ulaşabiliyor.

3 Kabul Sonrası

3.1 Askerlik İşleri

Askerlik şubesine mümkün olduğunca erken gitmeye çalışın. İçeriye cep telefonu alınmıyor ancak telefonu kapalı şekilde oraya emanet edebiliyorsunuz. 8.30'da iş başı yapılıyor ve o saatte kimsecikler olmuyor. Ancak fotokopici daha geç açıldığından ışıkların yan tarafında bulunan Adliye'de fotokopi çektirebilirsiniz. İşlemler için 4 adet vesikalik, 4 diploma (arkalı önlü), ve 4 adet arkalı önlü nüfus cüzdanı fotokopisi gerekiyor. Vesikalığınızın size benziyor olmasına ve çokeski olmamasına dikkat edin. Ayrıca Nüfus Cüzdanınız eskiyse fotonuz küçüklükten kalmaysa, şubede işleminizi yapanların moduna göre reddedilebilirsiniz. Bunun riskine girmemek için nüfus cüzdanınızı yeniletebilirsiniz. Muhtarlıktan alacağınız bir kağıt aldıktan sonra sonra nüfus müdürlüğüne gitmeniz gerek. Ufak bir cüzdan masrafı alıyorlar o kadar. Muhtarlıktan kağıt almadan giderseniz yanınızda ikinci bir kimlik olmasını isteyebilirler. Bunun için pasaport veya ehliyet kullanabilirsiniz. Nüfus müdürlükleri Kaymakamlıklar'da bulunuyor. Beşiktaş ilçesindeki, Çırağan Sarayı'nın karşısında Emniyet Müdürlüğüne gelmeden önce.

Sıra numaranızı aldıktan sonra görevli sizi bina içindeki şubeye yönlendiriyor. Orada islemlerinizi tamamladiktan sonra (imzalar, ailenle sorunun var mı, komando olmak ister misin gibi çeşitli sorular vs.) sizi hastaneye sevk edecekler. Zarfınizı alıp hastanenin yolunu tutuyorsunuz. Yine sahil yolunu takiben Kasımpaşa Askeri hastanesi bulunmakta. Hastanede kapıda sizi yönlendiriyorlar.Binaya girdikten sonra, danışmaya size verilen zarf ile başvuruyorsunuz. Orada ilk imzayı aldıktan sonra görevli sizi diğer hekime yönlendiriyor. Sizi yönlendirdikleri birim, ameliyat vs. nedeniyle o saatte açık değilse ya da bir başka nedenle çok dolu ise, görevliye "başka bir birim imzalayabilir mi" derseniz daha boş bir yere yönlendiriyorlar. Doktor size şöyle bir bakıp "tamam iyisin" diyor ve işlem bitiyor. Fazla kilo ya da başka sorunlarınız varsa belirli bir birime vönlendirebilirler. (Arkadaşı önce geri şubeye yeni belgeler almaya oradan da iç hastalıklara yönlendirdiler. Bu yüzden kilo veya başka bir probleminiz varsa yanınızda mutlaka fazladan fotoğrafınız bulunsun. Mümkünse 8-10 tane.) Sonrasında baştabibin sırasına girip görevli askere evraklarınizı veriyorsunuz, o toplu sekilde imzalatip getiriyor. Sonra tekrar askerlik şubesine geri dönüyorsunuz.

Askerlik şubesinde sıra numarası vs. almadan direkt sizinle ilgilenen memura gidip veriyorsunuz belgelerinizi, birkaç imza sonrasında size verilen belgeyi alıp, mutlu şekilde evinize dönebilirsiniz.

3.2 Pasaport İşleri

Yeni pasaport almak için, öncelikle internetten e-pasaport.gov.tr adresini kullanarak size en yakın Emniyet Müdürlüğü'nden randevu almanız gerekiyor. Bizim zamanımızda randevu almayanları da sıraya alabiliyorlardı ancak bu işlemler tamamen online sisteme geçeceği ve tam saatinde sizi içeri alma avantajını kullanmak icin online sistemi kullanın. Yeni defter ücretinizi, emniyete gitmeden önce Ziraat Bankası'na yatırmanız gerekiyor. Diğer bankalara yatırılan paralar kabul edilmiyor. Yeni çekilmiş 5*5 boyutlarında vesikalık götürmeniz gerekiyor. Avrupa için vize alınan gibi değil! Amerikan vizesi için gereken ile aynı. Başvuruya giderken varsa eski geçerli pasaportunuzu da götürüp onun iptalini de orada gerçekleştiriyorsunuz. Nüfus cüzdanınızı da unutmayın. Online randevu aldığınız internet sayfasında neler gerektiğinin listesini bulabilirsiniz. Ayrıca ne kadar senelik alacağınıza göre değişen pasaport harç makbuzunuzu da yanınızda götürmeniz gerekli. Doktora için gidecekler 5 senelik ücretsiz alma şansını kullanabilir. Bunun nasıl olacağı bir başka paragrafta açıklanıyor, biraz sabredin. Yeni düzenleme ile 10 senelik pasaport da alabiliyorsunuz ancak bunu ücretsiz alma şansınız ne yazık ki yok. 10 senelik almak isteyebilirsiniz çünkü yeni çipli pasaportların kullanma süresi dolduktan sonra yeniden uzatılamıyor ve yeni bir defter veriliyor. (Ağustos 2010 için geçerli bir düzenleme). Ayrıca Üniversite Kabul Mektubu'nuzu yanınızda götürmeyi unutmayın Pasaport başvurumu Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde gerçekleştirdim. Sıra ve hizmet Şişli'ye göre daha iyi.

Çipli pasaport başvurunuz sonrasında 7-10 işgünü içerisinde evinize postalanıyor ve imzanız ile almanız gerekiyor.

Öğrenci olduğunuz ve eğitim/kültür amacıyla gittiğiniz için harç masrafı ödemeniz gerekmiyor. Pasaport harcından muaf olabilmek için yapılması gerekenlerden bahsedeceğim. Vergi Dairesi tecrübeleri kişiden kişiye çok değişiyor çeşitli örneklerden bahsedeceğim. Ben Boğaziçi'den aldığım "Bu öğrenci doktoraya gidecektir, harctan muaf olsun" şeklindeki yazı, kabul mek-

tubum ve nüfus cüzdanım ile gitmiştim. Adamlar Boğaziçi'nden aldığım yazının geçerli olmadığını çünkü artık o üniversite ile ilişkim kalmadığını, kabul mektubunun yeminli tercümesini getirmem gerektiğini belirttiler. Tercüme ile gelirsen 5 yıl ücretsiz veririz dediler. Anlaşıldığı üzere Vergi Dairesi'nde işler günden güne ve orada sizin ile ilgilenen adama göre değişiyor. Ayrıca daha önce birçok arkadaş Boğaziçi'nden aldıkları "Bu öğrenci doktoraya gidecektir harçtan muaf olsu" yazısı ile gittiler Vergi Dairesi'ne ve işlerini hallettiler. Yasaya göre kabul mektubunun çevirisi gerekiyor ve en fazla 2 yıl ücretsiz pasaport hakkı verilebiliyor. Ama daha önce de dedigğim gibi kişiden kişiye yasanın uygulaması değişiyor. Halihazırda pasaportunuz varsa bunu 2015 yılına kadar kullanabilirsiniz. Aynı şey Emniyet Müdürlüğü'ne Vergi Dairesi'nden götürdüğünüz kağıtta da geçerli. Emniyet kabul mektubunuzu isteyecek. Orijinalinin taranmış halinin print-out'u yeterli oluyor. Tercümeyi Şişli Adliyesi'nin etrafındaki tercüme bürolarında yaptırtabilirsiniz. mektubu çevirtmenize gerek yok, kabul edildiğiniz kısmı ve kaç sene süreciğini yazan kisimlar yeterli olacaktır. Ve tabii mektubu imzalayanın, kısım üniversitenin isminin kısımlarını da atlamayın. İki paragraf için yaklaşık 15 TL tutuyor. (Haziran 2010)

3.3 Vize İşleri

Amerika vize konusunda her şeyi sisteme oturtmuş, işler çok rahat yürüyor. Sitesinde yeterli açıklama, gerekli belgeler mevcut. Yapmanız gereken I-20 Formunuz geldikten ve pasaportunuzu aldıktan sonra en kısa zamanda DS160 formunu internetten doldurmak. Eskiden 3 ayrı form vardı, şimdi hepsini tek forma indirdiler. Oldukça uzun ve sıkıcı bir form. Kimlik bilgileri, daha önce bulunduğunuz ülkeler, sizi tanıyan insanlara ait bilgiler gibi çeşitli bölümleri mevcut. Bu formu doldururken en kilit nokta her sayfayı doldurduktan sonra "save" etmeniz. Zira arada webserver application pool'u restart olduğu için sizin bilgileriniz uçabilir. Ayrıca bu dosyayı saklarsanız sonraki vize basvurularınızda kullanabilirsiniz. (Örneğin; master'dan sonra doktora yaparken tekrar başvurmanız gerekiyor.) Vize formunu doldurduktan sonra SEVIS ücretini yatırmanız gerekiyor. SEVIS ücreti internette https://www.fmjfee.com/i901fee/ adresinden kart ile ödeniyor. Posta ile gelen dekonta gerek olmadan, ödedikten hemen sonraki çıktıyı vize mülakatı sırasında konsolosluğa götürebilirsiniz. Formu doldurup SEVIS'i yatırdık-

tan sonra yapmanız gereken konsoloslugu 0212-340-4444 telefonundan arayıp randevu almak. O zamanki yoğunluğa göre randevuyu 1 ay sonraya verebilirler. Şanslıysanız 3-4 gün sonraya da verebiliyorlar. Bu yüzden bu işleri önceden halletmekte fayda var. Konsolosluğa gitmek için Boğaziçi'nden taksiye binebilirsiniz. Yaklaşık 13 TL tutmuştu sanıyorum ki. Randevu saatiniz 9:15 ise siz 8:45'te orada olun çünkü çoğu zaman önceden alıyorlar. Konsolosluğa giderken yanınızda götürmeniz gereken birkaç şey var. Bunlardan biri DS160 formunu doldurduktan sonra karşınıza çıkan barkod sayfası. Eğer DS160 formuna resminizi ekleyemediyseniz yanınızda bir iki adet yesikalık da götürmeniz gerekiyor. Ayrıca okuldan gelen I20 formu, pasaport, SEVIS dekontu, transkriptleriniz de gerekli. Eğer okulunuzdan burs almıyorsanız okulun ilk senesine yetecek kadar paranızın olduğunu gösteren Banka Müşteri Temsilcisi tarafından imzalanan, bankanın antetli kağıdı üzerine İngilizce yazılmış Bank Statement. Bunun dışında tapu falan da götürebilirsiniz ama bakmıyorlar. Eğer bursunuz varsa fakat bursunuz 9 aylıksa sizden geri kalan 3 aylık kısmı da göstermenizi isteyebilirler. Bu da yaklaşık 6-7 bin dolar göstermeniz demek. Genelde I20, SEVIS, DS160 ve pasaport dışında hiçbir şeye bakmamaktadırlar.